



PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 12 listopada 2020 r.

DPR.0249.956.2020

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 13 października br. (znak BPS.DKS.KU.0401.45.2020), w sprawie opinii dotyczącej rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* (druk senacki nr 232), poniżej uprzejmie przedstawiam stanowisko w zakresie ww. rozwiązań.

Projekt został poddany analizie z punktu widzenia przepisów o pomocy publicznej. Podkreślenia wymaga, że ocena, czy dane wsparcie należy uznać za pomoc publiczną, jest dokonywana na podstawie przepisu art. 107 ust. 1 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (dalej: TFUE), zgodnie z którym wsparcie dla przedsiębiorcy podlega przepisom o pomocy publicznej, o ile spełnia jednocześnie następujące przesłanki:

- 1) udzielane jest ono przez państwo lub ze źródeł państwowych,
- 2) powoduje uzyskanie korzyści przez przedsiębiorcę,
- 3) ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów),
- 4) grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

W związku z powyższym, odnosząc się do art. 15fa projektu ustawy, należy zauważyć, że finansowanie kosztów prowadzonej działalności (tj. kosztów stałych: paliw,

energii elektrycznej, wody i odprowadzania ścieków, najmu lub dzierżawy oraz wynagrodzeń osób zatrudnionych przez pracodawcę) będzie pochodziło ze środków publicznych, znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw gospodarki. Będzie ono miało charakter selektywny, ponieważ dotyczy tylko przedsiębiorców objętych całkowitym zakazem prowadzenia działalności, w związku z przepisami wydanymi na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o *zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.), na ich wniosek, po złożeniu oświadczenia dotyczącego średniomiesięcznych kosztów prowadzenia działalności z okresu trzech miesięcy poprzedzających wprowadzenie całkowitego zakazu jej prowadzenia. W odniesieniu do przesłanki korzyści, należy stwierdzić, że przekazanie przedsiębiorcom dotacji stanowi bez wątpienia korzyść ekonomiczną. Przesłanka zakłócenia konkurencji i wpływu wsparcia na wymianę handlową również jest spełniona, przez umocnienie pozycji rynkowej beneficjenta, w porównaniu z innymi podmiotami prowadzącymi działalność na rynku. Sfinansowanie kosztów działalności niektórych przedsiębiorców może stanowić również utrudnienie wejścia na rynek dla nowych podmiotów. W związku z tym, planowane pokrycie kosztów prowadzonej działalności przedsiębiorców ze środków publicznych będzie stanowić pomoc publiczną.

Przedmiotowa pomoc - jak słusznie wskazano w art. 2 projektu ustawy - może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b TFUE. Przepis ten stanowi, że za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana pomoc, mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego. Na podstawie tego przepisu, Komisja Europejska opracowała szczegółowe kryteria, stosowane przy ocenie zgodności pomocy, udzielanej w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19, określone w Komunikacie Komisji z 19 marca 2020 r. *Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19* (Dz. Urz. UE L 91 z 20 marca 2020 r. z późn. zm., dalej: Komunikat Komisji), którego celem jest umożliwienie państwom członkowskim wprowadzenia środków prawnych dla zapewnienia płynności, przeciwdziałania szkodom oraz zachowania ciągłości działalności gospodarczej w trakcie i po pandemii COVID-19, pozostających w zgodzie z zasadami unijnego prawa pomocy publicznej. W przypadku decyzji o udzielaniu pomocy, przewidzianej w art. 15fa projektu ustawy, zgodnie z Komunikatem Komisji, podlegałaby ona notyfikacji Komisji w trybie art. 108 TFUE.

Ponadto w odniesieniu do art. 2 projektu ustawy, należy zwrócić uwagę, że treść projektowanego ustępu drugiego pokrywa się z treścią ustępu pierwszego. W związku z tym, proponuję wykreślić ustęp 2 ww. artykułu.

Niezależnie od powyższych kwestii, chciałbym zwrócić także uwagę na wątpliwości, które może budzić projektowany art. 8g zmienianej ustawy (art. 1 pkt 1 projektowanej ustawy), zgodnie z którym, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w okresie do 90. dnia następującego po odwołaniu tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni, każdy może złożyć do właściwego organu albo właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek publicznoprawny, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna).

Nie jest jasne, jaka jest relacja projektowanego przepisu do obecnie obowiązujących unormowań, dotyczących wydawania interpretacji indywidualnej. W aktualnych rozwiązaniach, przewidzianych w ustawie z dnia 16 marca 2008 r. - *Prawo przedsiębiorców* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm., dalej: „*Prawo przedsiębiorców*”) i ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm, dalej: „*Ordynacja podatkowa*”) mowa jest odpowiednio o wyjaśnieniach przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne (art. 34 ust. 1 *Prawa przedsiębiorców*) oraz przepisów prawa podatkowego (art. 14a §1 *Ordynacji podatkowej*). W projektowanym art. 8g przewiduje się czasowe wprowadzenie do porządku prawnego (na okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w okresie do 90. dnia następującego po odwołaniu tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni) możliwości uzyskania przez podmiot interpretacji co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek publicznoprawny. Projektowany przepis ma szerszy zakres przedmiotowy i podmiotowy, jednak reguluje także obszar, który jest już uregulowany w *Prawie przedsiębiorców*. Wydaje się, że intencją projektodawcy było, aby zakresem proponowanej regulacji zostały objęte interpretacje indywidualne przepisów wprowadzonych w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19, jednak zarówno treść projektu, jak i uzasadnienie nie pozwalają na rozwianie wątpliwości w tym zakresie, toteż proponuję doprecyzowanie przepisu poprzez nadanie mu następującego brzmienia:

„Art. 8g. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w okresie do 90. dnia następującego po odwołaniu tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni, każdy może złożyć do właściwego organu albo właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów niniejszej ustawy,

z których wynika obowiązek publicznoprawny, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna).”.

*Z poważaniem,
Tomasz Chróstny*

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Do wiadomości:

- Pan Jarosław Gowin, Minister Rozwoju, Pracy i Technologii

